

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ

CHỈ THỊ số 275-TTg ngày 1-11-1974 về công tác lương thực vụ mùa 1974 và thi hành rộng khắp, triệt để quyết định số 75-CP ngày 8-4-1974 của Hội đồng Chính phủ.

Vụ chiêm xuân vừa qua, sản xuất đạt thắng lợi lớn, công tác huy động lương thực nhiều tỉnh đã vượt kế hoạch, trên 400 hợp tác xã nông nghiệp đã hoàn thành mức nghĩa vụ cả năm, và nhiều hợp tác xã đã trả hết nợ Nhà nước. Sau khi huy động, đời sống nông dân được ổn định, nhiều hợp tác xã ở các tỉnh được mùa đã có quỹ dự trữ lương thực, hiện nay ở nhiều địa phương nông dân xã viên hăng hái phấn khởi lao động sản xuất và làm đầy đủ nghĩa vụ với Nhà nước.

Tuy vậy, cũng còn có những nhược điểm: việc chỉ đạo thu nợ và mua ngoài nghĩa vụ còn yếu, công tác phân phối lương thực trong nhiều hợp tác xã chưa theo đúng quy định trong chỉ thị số 154-TTg ngày 17-6-1974 của Thủ tướng Chính phủ, công tác quản lý thị trường còn yếu, không được liên tục và không đồng bộ.

Vụ mùa năm nay, thời tiết thuận lợi, lúa phát triển tốt, nhiều nơi năng suất và sản lượng có triển vọng đạt và vượt kế hoạch. Do vụ chiêm xuân được mùa, lương thực dự trữ trong nông dân khá, giá thị trường lương thực hạ xuống nhiều so với trước. Các hợp tác xã đang tập trung thu hoạch lúa mùa, đẩy mạnh sản xuất vụ đông và tích cực chuẩn bị để đạt vụ chiêm xuân 1975 thắng lợi. Đây là những thuận lợi cơ bản để thực hiện tốt các chủ trương về công tác lương thực của Đảng và Nhà nước, bao gồm việc ăn chia phân phối lương thực trong hợp tác xã; thu mua năm nguồn lương thực trong tay Nhà nước; tăng cường quản lý lương thực; thống nhất quản lý và xóa bỏ thị trường tự do về lương thực.

Nghị quyết 228-NQ/TW của Bộ Chính trị trung ương Đảng đã chỉ rõ: « Ngoài phần lương thực phân phối chung, Nhà nước thống nhất quản lý thu mua, phân phối lương thực, xóa bỏ thị trường tự do về lương thực cả ở thành thị và nông thôn ».

Quyết định số 75-CP của Hội đồng Chính phủ đã nêu rõ những việc phải làm để thực hiện nghị quyết của Bộ Chính trị về việc thống nhất quản lý lương thực, xóa bỏ thị trường tự do về lương thực. Chỉ thị số 154-TTg của Thủ tướng

Chính phủ đã nêu rõ nội dung công tác cụ thể phải làm để thực hiện nghị quyết của trung ương Đảng và của Chính phủ. Nhiệm vụ công tác lương thực hiện nay là phải: tập trung sức làm tốt việc thu hoạch nhanh, gọn lúa mùa và các lương thực khác, chống rơi vãi lãng phí; ra sức đẩy mạnh sản xuất vụ đông; ráo riết chuẩn bị để giành vụ chiêm xuân 1975 thắng lợi một cách toàn diện; riêng về lương thực phải chú trọng cả lúa, ngô, các loại cốc, mần lương thực. Một mặt khác, phải hết sức tiết kiệm lương thực, phân phối và sử dụng lương thực một cách hợp lý, bảo đảm nhu cầu tối cần thiết cho đời sống của dân, bảo đảm nhu cầu của toàn xã hội. Muốn được như vậy, phải chỉ đạo chặt chẽ việc ăn chia phân phối lương thực trong hợp tác xã nông nghiệp, đẩy mạnh việc thu mua năm nguồn lương thực trong tay Nhà nước, tăng cường quản lý lương thực, chống rơi vãi, hư hỏng, lãng phí, tham ô lương thực của Nhà nước, của tập thể và trong nhân dân; quản lý thị trường lương thực, xóa bỏ thị trường tự do về lương thực cả ở thành thị và nông thôn... Nhưng công tác nói trên quan hệ mật thiết với nhau và đều phải làm tốt. Nếu một công tác hoặc một số địa phương làm không tốt sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến các công tác khác và các địa phương khác. Vì vậy, các công tác này phải được tiến hành một cách đồng đều ở các địa phương và phải đồng bộ, ăn khớp.

Sau đây là những công tác chính cần phải làm tốt để thực hiện Nghị quyết của trung ương Đảng và Chính phủ về công tác lương thực.

1. Làm tốt việc huy động lương thực.

a) Huy động lương thực trong nghĩa vụ.

Đối với mức nghĩa vụ ổn định cả năm, cả hợp tác xã và nông dân cá thể, trừ phần đã làm trong vụ chiêm xuân, số còn lại nhất thiết phải hoàn thành, bảo đảm chất lượng tốt, nhanh, gọn. Những hợp tác xã và cá nhân những năm trước còn thiếu nghĩa vụ, năm nay phải làm bù cho nghĩa vụ năm trước chưa hoàn thành. Ở những nơi có người di khai hoang xây dựng vùng kinh tế mới, phải thực hiện đúng theo quyết định số 129-CP ngày 25-5-1974 của Chính phủ là « Hợp tác xã phải chuyển phần lương thực của những người di xây dựng cơ sở mới vào nghĩa vụ bán lương thực cho Nhà nước để Nhà nước phân phối cho những người này ở cơ sở mới ». Ủy ban hành chính các cấp và ngành lương thực thực phẩm căn cứ vào số người được chuyển từ miền xuôi lên các vùng kinh tế mới để giao mức nghĩa vụ phải tăng thêm cho các hợp tác xã có người di.

b) Việc thu nợ phải phân đầu với mức tích cực nhất :

Tinh thần chung trong vụ này là phải trả hết số nợ đã vay của Nhà nước trong những năm mất mùa, hợp tác xã chịu trách nhiệm bảo đảm trả nợ cho Nhà nước ; các xã viên vay ăn phải thanh toán sòng phẳng với hợp tác xã. Trường hợp vì lý do chính đáng chưa trả hết nợ cho Nhà nước, phải được xét cụ thể. Phải làm cho mọi người nhận thức rằng : lúc nông dân gặp khó khăn, Nhà nước đã hết sức giúp đỡ thì đến mùa thu hoạch nông dân phải trả nợ Nhà nước, để Nhà nước có lương thực bảo đảm các nhu cầu của xã hội.

c) Mua lương thực ngoài nghĩa vụ :

Song song với việc thu mua trong nghĩa vụ và thu nợ, phải hết sức coi trọng việc mua lương thực ngoài nghĩa vụ, nhất là ở những nơi thu hoạch khá, đã hoàn thành nghĩa vụ và trả hết nợ. Phải giải thích cho cán bộ và nông dân hết sức tiết kiệm để dành thêm lương thực bán cho Nhà nước. Những hợp tác xã đã làm xong nghĩa vụ cả năm trong vụ chiêm xuân, vụ này cần dành thóc trả hết nợ và bán ngoài nghĩa vụ cho Nhà nước.

Nhà nước huy động lương thực bao gồm cả thu thuế, thu mua trong nghĩa vụ, thu nợ và thu mua ngoài nghĩa vụ đều qua hợp tác xã. Người lao động sau khi được phân phối mức ăn, nếu có nhiều công điền, sẽ được phân phối thêm bằng tiền, hợp tác xã không chia thóc về cho xã viên quá mức ăn của mỗi hộ.

Ngành lương thực phải bảo đảm thu mua kịp thời và hết số lương thực hợp tác xã cần bán cho Nhà nước, và bảo đảm thuận lợi cho dân. Các tỉnh có kế hoạch thu mua thóc đặc sản, cần chú ý chỉ đạo thực hiện tốt nhiệm vụ. Các tỉnh khác cũng phải cố gắng thu mua để bảo đảm nhu cầu của địa phương mình. Đi đôi với thu mua thóc, phải chú trọng thu mua ngô và màu lương thực, để tăng thêm khối lượng lương thực trong tay Nhà nước. Ở những địa phương có sản xuất nhiều sản, cần vận động nhân dân đào đờ, chế biến và bán cho Nhà nước, hoặc đem bán cho các cơ sở chế biến của Nhà nước ; giúp các hợp tác xã sản xuất nhiều sản và xây dựng cơ sở chế biến.

2. Chỉ đạo chặt chẽ việc phân phối lương thực trong hợp tác xã nông nghiệp.

Vụ chiêm xuân vừa qua, các tỉnh đã chỉ đạo thí điểm một số hợp tác xã phân phối lương thực theo tinh thần quyết định số 75-CP của Hội

đồng Chính phủ. Vụ mùa này, các địa phương phải quyết tâm làm phở biến trong các hợp tác xã. Chỉ thị số 154-TTg của Thủ tướng Chính phủ đã nêu rõ : « Chính sách chung của Đảng và Nhà nước là nhằm tạo điều kiện dễ mọi người hăng hái lao động và được hưởng mức ăn cần thiết ; những người lao động giỏi, lao động nhiều và nặng nhọc mức ăn phải cao hơn những người lao động nhẹ, lao động ít hoặc chưa lao động. Việc ăn chia phân phối lương thực trong hợp tác xã không thể bình quân, nhưng không nên tạo ra những chênh lệch quá lớn giữa các hộ xã viên : một số người được thu về một số lương thực rất lớn, không ăn hết, đem bán ở thị trường tự do, tiêu dùng lãng phí, một số ít dùng để cho vay lãi ; một số hộ khác thì mức ăn quá thấp... ».

Đề bảo đảm những yêu cầu nói trên, Ủy ban Nông nghiệp trung ương cùng với Bộ Lương thực và thực phẩm có trách nhiệm hướng dẫn các địa phương thực hiện ; chú trọng hướng dẫn và chỉ đạo các hợp tác xã giải quyết tốt các khâu quan trọng sau đây :

— Đối với những người vì ít công lao động, không được phân phối đủ mức ăn cần thiết, phải có kế hoạch tổ chức và hướng dẫn lao động sản xuất để có thêm mức ăn và hợp tác xã cần căn cứ vào lao động và yêu cầu về đời sống mà xem xét để phân phối thêm lương thực cho từng hộ, mức phân phối và giá cả do hợp tác xã bàn bạc dân chủ mà quyết định.

— Đối với những người có nhiều sức lao động, có nhiều công điền được phân phối lương thực mức ăn cao hơn, nhưng không quá mức ăn cần thiết cho người lao động. Số công điền còn lại, được phân phối bằng tiền.

— Lập quỹ dự trữ và quản lý chặt chẽ dự trữ lương thực của hợp tác xã, theo tinh thần năm được mùa, những nơi được mùa, phải tiết kiệm để đề phòng những năm mất mùa khó khăn. Phải có biện pháp quản lý chặt chẽ, không để lãng phí, tham ô.

Sau khi huy động và phân phối lương thực, Ủy ban hành chính các cấp và các cơ quan có trách nhiệm về sản xuất và quản lý lương thực phải nắm tình hình những vùng thu hoạch kém, những hợp tác xã, những hộ xã viên có mức ăn quá thấp, để có kế hoạch hướng dẫn giúp đỡ sản xuất và có biện pháp bảo đảm đời sống của dân.

3. Tăng cường quản lý bảo quản, chế biến, lưu thông phân phối, vận chuyển lương thực của Nhà nước.

Phải khắc phục những sơ hở gây ra hao hụt, hư hỏng, lãng phí, lợi dụng, tham ô lương

thực của Nhà nước. Phải hết sức tăng cường công tác thu mua, bảo quản và chế biến các sản phẩm như ngô, bột mì, các loại khoai, sản đề tăng thêm khối lượng lương thực bảo đảm cân đối về lương thực của Nhà nước. Trong việc phân phối sử dụng ở các cấp, các cơ sở; một mặt phải bảo đảm phục vụ tốt cho dân nhưng mặt khác phải chống tệ khai man đề lấy quá tiêu chuẩn lương thực, hết sức tránh trường hợp có những người, Nhà nước hoặc hợp tác xã phải phân phối lương thực hai, ba lần.

Làm tốt những công tác nói trên, sẽ tiết kiệm được lương thực của Nhà nước, bảo đảm yêu cầu về đời sống của dân và sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho việc quản lý thị trường, xóa bỏ thị trường tự do về lương thực.

4. Tăng cường quản lý thị trường lương thực, xóa bỏ thị trường tự do về lương thực.

Quyết định số 75-CP của Hội đồng Chính phủ đã nêu rõ: lương thực là nhu cầu cơ bản về đời sống của nhân dân... là vật tư chiến lược của Nhà nước. Vì vậy Nhà nước phải quản lý thống nhất và có hiệu lực việc phân phối, sử dụng lương thực, nghiêm cấm tư nhân buôn bán lương thực.

Chỉ thị số 154-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 17-6-1974 đã nêu rõ: Phải nghiêm cấm tư nhân buôn bán lương thực bao gồm thóc, gạo, ngô, mì và các hàng chế biến từ các sản phẩm nói trên; nông dân và các hợp tác xã sau khi làm nghĩa vụ, còn lương thực thì bán cho Nhà nước với giá khuyến khích, không được đưa ra bán ở chợ. Việc vận chuyển lương thực từ nơi này sang nơi khác phải được quản lý chặt chẽ theo quy định của Nhà nước... Thi hành chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ, các địa phương cần phải tập trung sức làm tốt việc quản lý thị trường lương thực, trước hết phải quản lý tận gốc nguồn lương thực bằng cách làm tốt việc ăn chia phân phối lương thực trong nội bộ hợp tác xã, tổ chức tốt việc thu mua của Nhà nước để bảo đảm mua hết số lương thực mà nông dân cần bán; quản lý chặt chẽ lương thực của Nhà nước và của hợp tác xã, không để mất mát hoặc lọt ra thị trường tự do.

Một mặt khác phải quản lý chặt chẽ thị trường lương thực, nghiêm cấm tư nhân buôn bán lương thực. Phải giải thích cho nông dân biết rằng: nếu có lương thực muốn bán với giá khuyến khích, cần thông qua hợp tác xã nông nghiệp hoặc hợp tác xã mua bán hoặc bán thẳng cho cửa hàng lương thực để bán cho Nhà nước, không được đem lương thực ra chợ bán. Nếu

bán ra chợ là phạm pháp và sẽ căn cứ vào tình hình cụ thể đề xử lý bằng cách trưng mua hoặc trưng thu lương thực.

Chính quyền các cấp và các ngành có trách nhiệm phải tuyên truyền giáo dục cho nhân dân, động viên mọi người làm đúng những quy định của Chính phủ; một mặt khác phải tổ chức kiểm tra, kiểm soát đề quản lý chặt chẽ thị trường, xóa bỏ thị trường tự do về lương thực bao gồm: thóc, gạo, ngô, mì và các sản phẩm chế biến từ các lương thực đó.

5. Tổ chức và chỉ đạo thực hiện.

Tiếp theo vụ chiêm xuân 1974 được mùa, vụ mùa năm nay có khả năng thu hoạch khá, giá lương thực trên thị trường tự do đang giảm xuống. Đó là những thuận lợi lớn để làm tốt công tác lương thực hiện nay. Tuy nhiên, việc thực hiện nghị quyết 228 của Bộ Chính trị và quyết định số 75-CP của Hội đồng Chính phủ về thống nhất quản lý lương thực, xóa bỏ thị trường tự do, là một công tác rất lớn và phức tạp. Cần phải ra sức tuyên truyền giáo dục cho cán bộ và nhân dân hiểu rõ sự cần thiết phải thống nhất quản lý lương thực, động viên mọi người hăng hái thực hiện chủ trương của Đảng, của Chính phủ.

Một mặt khác, phải tăng cường tổ chức bảo đảm khối lượng công tác phải làm, nhằm thực hiện tốt kế hoạch huy động lương thực, chỉ đạo chặt chẽ việc ăn chia phân phối lương thực trong các hợp tác xã nông nghiệp, tăng cường quản lý lương thực và quản lý thị trường.

Ngành lương thực và thực phẩm, các ngành có trách nhiệm và chính quyền các cấp, phải có kế hoạch và biện pháp tăng cường cán bộ và phương tiện cần thiết để thực hiện tốt các công tác nói trên trong thời gian nhanh gọn. Phải cố gắng hoàn thành mức huy động lương thực trong nghĩa vụ trước ngày 31 tháng 12 năm 1974.

Đề bảo đảm các mặt công tác được tiến hành đồng đều ở các nơi, tránh bớt những khuyết điểm sơ hở trong công tác, phát hiện những thiếu sót trong công tác để sửa chữa kịp thời, các tỉnh, thành phố, các huyện phải tập trung một số cán bộ có năng lực kiểm tra, giúp đỡ các hợp tác xã, các cơ quan lương thực thực phẩm, chính quyền cấp dưới thi hành đúng chủ trương chính sách của Đảng, của Chính phủ.

Hà-nội, ngày 1 tháng 11 năm 1974

K.T. Thủ tướng Chính phủ
Phó Thủ tướng
HOÀNG ANH